

PORTRÉT AUTORKY

Ina May Gaskin je certifikovaná porodní asistentka, mnohými nazývaná „matkou právě porodní asistence“.

Původně vystudovala angličtinu. Se svým manželem Stephenem Gas-kinem (1935), duchovním vůdcem a aktivistou, cestovala s karavanou jeho následovníků v letech 1970 až 1971 po USA. Ve skupině byly i těhotné ženy a jedné z nich asistovala u porodu. Tento silný zážitek ji přivedl k rozhodnutí pomáhat rodičkám profesionálně. Postupně se k ní přidávaly další ženy ze skupiny, a když komunita pod názvem Farma v roce 1971 zakotvila v Summertownu ve státě Tennessee, společně vytvořily jedno z prvních samostatných porodních center v USA. Porodní asistentky z Farmy sice původně neměly odborné zdravotnické vzdělání, ale v praxi vždy dbaly na profesionální medicínský přístup založený na odborných poznacích, které získávaly neustálým studiem, a na spolupráci s lékaři, především však zdůrazňovaly duchovní aspekt porodu, individuální přístup, rodinné pojetí péče a respekt k matce i dítěti.

Toto centrum dodnes funguje a nabízí péči a pomoc rodičkám z USA a z celého světa. (Bližší informace najdete na www.thefarm.org.) Standardy pro poskytování péče jsou zde vytvořeny v souladu s doporučeními Americké společnosti porodníků a gynekologů. Centrum proslulo přirozeným vedením porodu a velmi nízkou nemocností a úmrtností s minimálním počtem operativních zásahů, přestože zde po celou dobu jeho trvání probíhají vaginální porody koncem pánevním a porody dvojčat. Studie porodů v domácím prostředí, u nichž asistovaly porodní asistentky z Farmy (Durand, 1992), porovnávala 1707 domácích porodů ve venkovských oblastech Tennessee v letech 1971 až 1989 s 14 000 porody, o něž pečovali lékaři v roce 1980. Byla porovnáována perinatální úmrtnost, komplikace během porodu a míra zásahů do porodu. Studie prokázala, že za určitých podmínek může být porod vedený porodními asistentkami stejně bezpečný jako porod vedený lékařem, jen je do porodu méně zasahováno.

Ina May Gaskin je iniciátorkou a propagátorkou studia pro porodní asistentky s tzv. přímým vstupem, tedy bez předešlého ošetřovatelského vzdělání. Její přístup k porodní problematice je založen na respektu vůči matce a dítěti, na vynikajících odborných a praktických znalostech i na přednáškové a publikační činnosti a otevřené, vstřícné komunikaci s lékaři a zdravotníky. Kromě vaginálního porodu koncem pánevním propaguje také velmi účinnou metodu při dystokii (váznutí) ramének; dokonce po ní byla tato porodní technika pojmenována.

Vynikající výsledky a znalosti jí vynesly uznání nejen mezi zastánci přirozeného porodu, ale i mezi lékaři a v akademických kruzích. V roce 2009 obdržela čestný doktorát londýnské Thames Valley University.

Ina May Gaskin 22 let vydávala časopis *Birth Gazette* a v letech 1996 až 2002 byla prezidentkou Severoamerické aliance porodních asistentek (MANA). Působí jako lektorka na odborných konferencích a workshopech, přednáší na zdravotnických školách po celém světě. Je také zakladatelkou projektu Safe Motherhood Quilt. Tento projekt vznikl s cílem upozornit veřejnost na vysokou úmrtnost žen spojenou s porodem a těhotenstvím.

Ina May Gaskin a Farma se asi nejvíce proslavily knihou *Spiritual Midwifery*, která poprvé vyšla v roce 1975 a od té doby se dočkala řady dalších vydání. Těhotenství, porod a kojení je zde představeno a prezentováno spíše z duchovního hlediska než z lékařského. Díky bohaté dokumentaci, fotkám autorek porodních příběhů, jejich dětí a partnerů a originálním kresbám kniha působí velmi bezprostředně a autenticky. Zároveň je zajímavým dobovým dokumentem ze života komunity na Farmě: popis historie Farmy i jednotlivé příběhy provází pozoruhodný obrazový materiál z raných časů komunity, která vzešla z hnutí hippies a postupem času se po náročných proměnách stala funkčním, soběstačným společenstvím s důrazem na ekologii, humanitární pomoc a přirozený porod.

Ina May Gaskin dále vydala: *Babies, Breastfeeding and Bonding* (Kojenci, kojení a navázání vztahu s matkou, 1987), *Ina May's Guide to Childbirth* (Průvodce porodem, 2003) a *Ina May's Guide to Breastfeeding* (Průvodce kojením, 2009).